

BEAT MÜLLER • JANUARI 2011

FAKTA
om prelaturen
OPUS DEI

Opus Deis informationskontor i Skandinavien
www.opusdei.se

Boken Fakta om Opus Dei publiceras med syftet att underlätta journalisters och andra yrkesarbeters informationsökande. Den utgör en schematisk sammanfattning av Prelaturen Opus Deis väsen, historia och organisation. Den försöker inte att på ett uttömmande sätt visa hur prelaturens medlemmar lever: detta är en rik och varierad verklighet som inte går att beskriva i några få sidor.

Mer uppdaterad information går att hitta på www.opusdei.se.

BEAT MÜLLER (Schweiz, 1954)

Studerade germanistik och historia vid Zürich universitet och erhöll en doktorsgrad i lingvistik. Efter att ha arbetat som redaktör för en tidning i det tyskspråkiga Schweiz utbredd han sin utbildning med studier i filosofi och teologi i Rom. Han prästvigdes 1989.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

EN ALLMÄN BESKRIVNING AV PRELATUREN OPUS DEI

1.1 Egenskaper och uppdrag	5
1.2 De viktigaste dragen i Opus Deis anda	6
1.3 En historisk sammanfattning	10
1.4 Grundaren: den helige Josemaría Escrivá	15
1.5 Biskop Álvaro del Portillo	17
1.6 Biskop Javier Echevarría	18

PRELATURENS MEDLEMMAR

2.1 Präster och lekmän	20
2.2 Inlemmande (inkorporation) i prelaturen	21
2.3 Andlig och religiös utbildning	22
2.4 Yrkesutövning och medverkan i det offentliga livet	23
2.5 Några siffror angående prelaturens medlemmar	24

DET HELIGA KORSETS PRÄSTSÄLLSKAP

OPUS DEIS MEDARBETARE

APOSTOLISKA INRÄTTNINGAR

5.1 Grundegenskaper	29
5.2 De kooperativa verken	31

PRELATUREN OPUS DEIS ORGANISATION

6.1 Personalprelaturerna	33
6.2 De normer av vilka prelaturen styrs	35
6.3 Prelaturen Opus Deis struktur	36
6.4 Förhållandet till stiftet	37
6.5 Ekonomiska aspekter	41

LITTERATUR

Publicerade verk av Opus Deis grundare	43
Om grundaren ⁵⁴	45
Om Opus Dei	46

1

EN ALLMÄN BESKRIVNING AV PRELATUREN OPUS DEI

1.1 Egenskaper och uppdrag

Opus Dei är en personalprelatur i Katolska kyrkan¹. Den grundades i Madrid den 2 oktober 1928 av den helige Josemaría Escrivá de Balaguer². Idag tillhör mer än 84 000 människor från de fem kontinenterna prelaturen. Opus Deis huvudsäte, med prelatskyrkan, ligger i Rom.

Andra Vatikankonciliet³ påminde de kristna om att alla döpta människor är kallade till att följa Kristus, att leva Evangeliets budskap och göra det känt. Opus Deis ändamål är att bland kristna i alla livssituationer främja ett liv som är helt konsekvent med tron under alla omständigheter och speciellt genom att helga arbetet.

För att nå detta mål får prelaturens medlemmar, och också många andra, andlig utbildning och själavård.

Genom denna pastoral omsorg vill prelaturen ge människor som deltar i dess andliga verksamheter att omsätta Evangeliets lära i praktiken genom att utöva de kristna dygderna och helga arbetet⁴. Att helga arbetet innebär, för prelaturens medlemmar, att arbeta i enlighet med Jesu Kristi anda: att utföra sitt arbete på ett så kompetent sätt som möjligt, till Guds ära och i människornas tjänst, och på så sätt bidra till att helga världen genom att göra Evangeliets anda närvarande i all mänsklig verksamhet.

Prelaturens medlemmar förverkligar sitt personliga evangelise-

---

¹ Se 6.1. "Opus Dei" betyder "Guds Verk". Det fullständiga namnet är Prelaturen av det heliga Korset och Opus Dei. Med kortare namn benämns det också Prelaturen Opus Dei, eller helt enkelt, Opus Dei.

² Se 1.4.

³ Jfr dogmatiska konstitutionen *Lumen Gentium*, nr 32 och 33.

⁴ Jfr Prelaturens stadgar, nr 2.

ringsuppdrag i de olika sociala miljöerna som de befinner sig i. Följaktligen begränsas det arbete de utför inte till ett specifikt område, som till exempel utbildning, sjukvård eller handikappsstöd. Prelaturen har för avsikt att påminna alla kristna om att de - oavsett vilken verksamhet de ägnar sig åt i världen - måste bidra till att lösa samhällets problem på ett kristet sätt, och ge ett ihärdigt vittnesbörd om sin tro.

1.2 De viktigaste dragen i Opus Deis anda

Sedan Opus Dei grundades 1928 sprider det budskapet att alla döpta är kallade till att bli heliga genom det egna arbetet och genom att uppfylla de personliga förpliktelseerna.

”Ett väsentligt kännetecken i Opus Deis anda är att den inte tar bort någon från dess plats, utan den leder till att var och en så fullkomligt som möjligt uppfyller de uppgifter och plikter som den personliga livssituationen, den enskildes uppdrag i Kyrkan och i samhället för med sig”⁵. Med sin anda, som kännetecknas av samhörighet med världen, tjänar Opus Dei Kyrkan och samhället genom att främja de kristtrognas helgelse och deras apostoliska engagemang, i det att det hjälper dem att upptäcka och axla de krav som följer av dopets kallelse på den plats som var och en har i världen .

Några drag i Opus Deis anda är följande:

Gudomligt barnskap. En kristen människa är ett Guds barn i kraft av dopet. Denna grundsanning i kristendomen upptar en grundläggande plats i Opus Deis anda, såsom dess grundare lär: *”Det gudomliga barnskapet är grunden i Opus Deis anda”⁶*. Den utbildning som prelaturen ger väcker följaktligen i de kristna en levande medvetenhet om att de är Guds barn och hjälper dem att

---

⁵ *Samtal med Josemaría Escrivá*, nr 16.

⁶ *När Kristus går förbi*, nr 64.

leva därefter. Den uppmuntrar dem till att lita på den gudomliga försynen, att vara enkel inför Gud, att på djupet förstå varje människas värdighet och broderskapet mellan människor, att älska världen och den av Gud skapade verkligheten med en verkligt kristen kärlek, att ha sinnesro och att vara optimistisk.

Vardagsliv. Den vanliga kristna människan kan sträva efter heligheten genom sitt livs omständigheter och genom den sysselsättning hon ägnar sig åt. Med Opus Deis grundares ord: *"Vardagslivet kan vara heligt och fyllt av Gud"*, *"Herren kallar oss till att helga den dagliga sysslan, eftersom den kristna fullkomligheten finns även där"*⁷. Alla dygder är därför viktiga för den kristne: tron, hoppet och kärleken samt de mänskliga dygderna, som till exempel generositet, flit, rättvisa, lojalitet, glädje, uppriktighet osv. Även genom att utöva dessa dygder efterliknar den kristne Jesus Kristus.

En annan konsekvens av vardagslivets helgande värde är betydelsen av de småsaker som fyller den vanlige kristnes existens. *"Den 'stora' heligheten ligger i att uppfylla varje stunds 'små plikter'"*⁸, lärde Opus Deis grundare. Dessa småsaker kan till exempel vara små tjänster, visa god uppfostran, visa respekt för andra, ha en materiell ordning, vara punktlig osv. När dessa detaljer görs av kärlek till Gud blir de inte obetydliga för det kristna livet.

Bland de saker som en vanlig kristen människa borde bygga sin helgelse på, och som hon därför borde ge en kristen dimension är äktenskapet och familjen. *"För en kristen är inte äktenskapet blott en social inrättning, och ännu mindre ett botemedel för mänskliga svagheter; det är en äkta övernaturlig kallelse"*⁹.

---

⁷ *Ibid*, nr 148.

⁸ *Vägen*, nr 817.

⁹ *När Kristus går förbi*, nr 23.

Helga arbetet, helga sig i arbetet, helga andra genom arbetet. Helgelsen av det vanliga arbetet är gångjärnet på vilket den kristnes andliga liv hänger. Att helga arbetet kräver att man genomför det med så stor mänsklig fullkomlighet som möjligt (yrkeskompetens) och med kristen fullkomlighet (av kärlek till Guds vilja och i människornas tjänst).

Enligt Opus Deis anda kan arbetet, dvs. den yrkesverksamhet som var och en sysslar med i världen, helgas och omvandlas till en väg till helgelse: *"Efter att ha övertagits av Kristus, framstår arbetet för oss som en återlöst och frälsande verklighet; det är inte bara miljön som människan lever i, utan ett medel och en väg till helighet, en verklighet som kan göras helig och som kan helgas"*¹⁰. Vilket hederligt arbete som helst, vare sig det i människors ögon anses vara viktigt eller enkelt, är ett tillfälle till att ära Gud och tjäna andra.

*"Vi är 'mannen på gatan', vanliga kristna, som lever mitt i samhällets blodomlopp, och Herren vill att vi blir heliga, apostoliska, just mitt i vårt yrkesarbete, dvs. genom att helga oss i detta arbete, genom att helga arbetet och hjälpa andra att helga sig genom detta arbete"*¹¹.

Kärlek till friheten. Opus Deis medlemmar är medborgare som har samma rättigheter och samma skyldigheter som övriga medborgare och är deras likar. I sina politiska, ekonomiska, kulturella och liknande engagemang handlar medlemmar med personlig frihet och personligt ansvar, utan att blanda in Kyrkan eller Opus Dei i sina beslut eller hävda att besluten är de enda som stämmer överens med tron. Detta innebär att man respekterar andras frihet och åsikter.

---

¹⁰ *Ibid*, nr 47.

¹¹ *Vänner till Gud*, nr 120.

Ett liv i bön och offer. Opus Deis anda ger impulser till att ägna sig åt bön och botgöring, för att stödja ansträngningen att helga de vanliga sysslorna. Därför införlivar prelaturens medlemmar vissa vanemässiga praktiska övningar: bön, dagligt deltagande i den heliga Mässan, sakramental bikt, läsning och betraktelse av Evangeliet osv. Vördnaden till Jungfru Maria upptar en viktig plats i deras hjärta. För att efterlikna Jesus Kristus gör de också vissa offer, särskilt sådana som underlättar för dem att troget uppfylla sina plikter och som gör tillvaron behagligare för andra, som till exempel att avstå från små nöjen, att fasta, att ge allmosor osv.

Barmhärtig kärlek och apostolat. Opus Deis medlemmar anstränger sig för att ge ett vittnesbörd om sin kristna tro. Med grundarens ord: *”Genom att vi sida vid sida engagerar oss i samma strävanden tillsammans med våra arbetskamrater, med våra vänner, med våra släktingar, kan vi hjälpa dem att närma sig Kristus”*¹². Denna uppgift förverkligas först genom att man är ett personligt föredöme och därför genom muntligt vittnesbörd. Denna iver att låta Kristus bli känd är oskiljaktig från viljan att bidra till att lösa omgivningens materiella behov och sociala problem.

Ett helgjutet liv. Den kristnes vänskap med Gud, vardagliga sysslor och personligt apostoliskt engagemang måste gjutas och sammanbindas till ett ”enkelt och starkt helgjutet liv”¹³, ett vanligt uttryck av den helige Josemaría som sammanfattar hans djupa förståelse av den kristna existensen.

”Ett helgjutet liv”, lär den helige Josemaría, *”är en väsentlig förutsättning för dem som försöker bli heliga mitt under de vanliga omständigheterna i arbetet, i familjelivet och i de sociala kontakterna”*¹⁴. Såsom Opus Deis grundare förklarade bör den

---

¹² *Ibid*, nr 264.

¹³ *När Kristus går förbi*, nr 10.

¹⁴ *Vänner till Gud*, nr 165.

kristne som arbetar mitt i världen inte leva ”ett slags dubbelliv: å ena sidan, det inre livet, relationen till Gud; å andra sidan, klart åtskilt från detta, familje-, yrkes- och det sociala livet”¹⁵. Tvärtom, ”det finns ett enda liv, bestående av kött och ande, och det är detta liv som - i själen och i kroppen - skall vara heligt och fyllt av Gud”¹⁶.

1.3 En historisk sammanfattning

1928. Den 2 oktober: Under andliga övningar i Madrid grundar den helige Josemaría Escrivá, genom gudomlig ingivelse Opus Dei som en väg till helgelse riktad till alla slags personer i deras yrkesarbete och i deras uppfyllande av den kristnes vardagsplikter. Namnet Opus Dei kom senare; han började inte att använda det förrän i början på 30-talet, även om han från första stund, i sina anteckningar och samtal angående det som Herren bad honom om, talade om *Guds Verk*.

1930. 14 februari: Medan han firar mässan i Madrid, låter Gud den helige Josemaría förstå att Opus Dei även riktar sig till kvinnor.

1933. Det första Opus Dei-centret öppnas, la Academia DYA (DYA-akademien), riktat särskilt till studenter, där man undervisar i juridik och arkitektur.

1934. DYA omvandlas till ett studenthem. Därifrån erbjuder grundaren och de första medlemmarna kristen utbildning och sprider Opus Deis budskap bland ungdomar. En viktig del i detta arbete är trosundervisning och vård av fattiga och sjuka i Madrids ytterområden. Josemaría Escrivá informerar ständigt Madrids biskop om sin verksamhet, med vars godkännande och välsignelse han räknar från första stund.

---

¹⁵ Samtal med Josemaría Escrivá, nr 114.

¹⁶ Ibid.

I Cuenca ges ut *Consideraciones espirituales* (Andliga tankar), Vägens föregångare.

1936. Spanskt inbördeskrig: en religionsförföljelse bryter ut och Josemaría Escrivá ser sig nödgad att söka skydd på olika platser. Omständigheterna gör att grundaren för tillfället måste uppskjuta sina planer att utbreda Opus Deis apostoliska arbete till andra länder.

1937. Grundaren och några medlemmar i Opus Dei går över Pyrenéerna via Andorra och når det område där Kyrkan inte förföljs.

1938. Det apostoliska arbetet återupptas från staden Burgos.

1939. Josemaría Escrivá återvänder till Madrid. Opus Dei utbredds till andra städer i Spanien. Det andra världskrigets början förhindrar Opus Dei att börja i andra länder.

1941. 19 mars: Biskopen i Madrid, Leopoldo Eijo y Garay, beviljar Opus Deis första godkännande på stiftsnivå.

1943. 14 februari: Under mässan låter Herren Josemaría Escrivá se en juridisk lösning som möjliggör att viga präster för Opus Dei: Det heliga Korsets Prästsällskap.

1944. 25 juni: Biskopen i Madrid viger tre Opus Deis medlemmar: Álvaro del Portillo, José María Hernández de Garnica och José Luis Múzquiz.

1946. Opus Deis grundare bosätter sig i Rom. De följande åren reser han, från Rom, runt i hela Europa, för att förbereda etableringen av Opus Deis arbete i olika länder.

1947. 24 februari: Den heliga Stolen beviljar det första påvliga godkännandet.

1948. 29 juni: Grundaren upprättar Det heliga Korsets romerska Collegium, där många medlemmar i Opus Dei från denna stund skulle komma att studera och få en djup andlig och pastoral utbildning samtidigt som de studerar vid olika påvliga institut i Rom.

1950. 16 juni: Pius XII beviljar det slutgiltiga godkännandet av Opus Dei. Detta godkännande tillåter gifta personer att bli medlemmar i Opus Dei och att stiftspräster kan ansluta sig till Det heliga Korsets Prästsällskap.

1952. I Pamplona (Spanien) grundas Navarras allmänna högskola, som senare skulle komma att omvändas till Navarra Universitet¹⁷.

1953. 12 december: Upprättande av Jungfru Marias romerska Collegium, ett centrum ägnat åt att erbjuda en intensiv andlig, teologisk och apostolisk utbildning till kvinnor i Opus Dei från hela världen.

1957. Den heliga Stolen anförtror Yuyos-prelaturen, i Peru, åt Opus Dei.

1965. 21 november: Paulus VI inviger Centro Elis, ett initiativ för att ge ungdomar yrkesutbildning, beläget i Roms utkanter, med en församling som Den heliga Stolen anförtrott Opus Dei.

1969. Opus Dei håller en extraordinär generalkongress i Rom med målet att studera Opus Deis omvandling till en personalprelatur, en typ av kyrkorättslig institution som Andra Vatikankonciliet hade förutsett och som visade sig passa Opus Deis pastorala företeelse.

---

¹⁷ Se 5.2.

1970. Opus Deis grundare reser till Mexiko. Under nio dagar ber han i Vår Fru av Guadalupes helgedom. Han håller några möten med stora folkmassor under vilka han genomför en djup kristen trosundervisning.

1972. Monsignore Escrivá de Balaguer reser runt i Spanien och Portugal i en kateketisk resa som varar i två månader.

1974. Opus Deis grundare gör en kateketisk resa till sex länder i Sydamerika: Brasilien, Argentina, Chile, Peru, Ecuador och Venezuela.

1975. Grundaren gör en kateketisk resa till Venezuela och Guatemala.

26 juni: Josemaría Escrivá avlider i Rom. Vid denna tidpunkt hör ungefär 60.000 personer till Opus Dei.

7 juli: Invigning av helgedomen Vår Fru av Torreciudad (Huesca, Spanien).

15 september: Álvaro del Portillo väljs till att efterträda Opus Deis grundare.

1982. 28 november: Johannes Paulus II upprättar Opus Dei som personalprelatur, en typ av kyrkorättslig institution som lämpar sig till dess teologiska och pastorala natur, och utnämner Álvaro del Portillo till prelat.

1983. 19 mars: Verkställande av bullan om Opus Deis upprättande som personalprelatur.

1985. I Rom grundas Det heliga Korsets romerska akademiska Centrum, som 1998 blir Det heliga Korsets påvliga universitet.

1991. 9 januari: Johannes Paulus II viger Monsignore del Portillo,

Opus Deis prelat, till biskop.

1992. 17 maj: Saligförklaring av Josemaría Escrivá på Petersplatsen (Rom).

1994. 23 mars: Álvaro del Portillo avlider i Rom, några få timmar efter att ha återvänt från en pilgrimsresa till det heliga Landet.

20 april: Johannes Paulus II bekräftar valet av Javier Echevarría som gjorts av den allmänna valkongressen som hade hållits i Rom, och utnämner honom till Opus Deis prelat.

1995. 6 januari: Monsignore Echevarría blir biskopsvigd av Johannes Paulus II.

2002 6 oktober: Johannes Paulus II helgonförklarar Josemaría Escrivá på Petersplatsen (Rom).

Årtal då Opus Deis beständiga arbete börjar i olika länder

1946 Portugal, Italien och Storbritannien

1947 Frankrike och Irland

1949 Mexiko och Förenta Staterna

1950 Chile och Argentina

1951 Colombia och Venezuela

1952 Tyskland

1953 Guatemala och Peru

1954 Ecuador

1956 Uruguay och Schweiz

1957 Brasilien, Österrike och Canada

1958 Japan, Kenya och El Salvador

1959 Costa Rica och Nederländerna

1962 Paraguay

1963 Australien

1964 Filippinerna

1965 Belgien och Nigeria

- 1969 Puerto Rico
- 1978 Bolivia
- 1980 Kongo, Elfenbenskusten och Honduras
- 1981 Hong Kong
- 1982 Singapore och Trinidad-Tobago
- 1984 Sverige
- 1985 Taiwan
- 1987 Finland
- 1988 Kamerun och Dominikanska Republiken
- 1989 Macao, Nya Zeeland och Polen
- 1990 Ungern och Tjeckien
- 1992 Nicaragua
- 1993 Indien och Israel
- 1994 Litauen
- 1996 Estland, Slovakien, Libanon, Panama och Uganda
- 1997 Kazakstan
- 1998 Sydafrika
- 2003 Slovenien och Kroatien
- 2004 Lettland
- 2007 Ryssland
- 2009 Rumänien, Korea och Indonesien

1.4 Grundaren: den helige Josemaría Escrivá

Josemaría Escrivá de Balaguer föddes i Barbastro (Huesca, Spanien) den 9 januari 1902. Hans föräldrar hette José och Dolores. Han hade fem syskon: Carmen (1899-1957), Santiago (1919-1994) och tre yngre systrar som dog när de var små. Paret Escrivá gav sina barn en djupt kristen uppfostran.

1915 gick faderns företag, en tygfabrik, i konkurs och han var tvungen att flytta till Logroño, där han hittade ett annat arbete. I denna stad upplevde Josemaría sin kallelse för första gången. Efter att ha sett spår i snön från en ordensmans bara fötter, märker han att Gud önskar sig något av honom, även om han inte exakt vet vad. Han tror att han lättare skulle kunna upptäcka detta om han blir präst och börjar därför förbereda sig för detta, först i

Logroño och senare vid seminariet i Saragossa. Efter ett råd från sin far kommer han att vid universitetet i Saragossa studera juridik för att få ett civilt yrke. José Escrivá dör 1924 och Josemaría blir då familjens överhuvud. Han prästvigs den 28 mars 1925 och börjar utöva sitt prästämbete i en landsortsförsamling och senare i Saragossa.

1927 flyttar han till Madrid för att, med sin biskops tillåtelse, doktorera i juridik. I Madrid låter Gud honom den 2 oktober 1928 se det uppdrag som han under flera år hade låtit honom ana och grundar Opus Dei. Från och med denna dag arbetar Josemaría med all sin kraft för att utveckla grundandet som Gud ber honom om, samtidigt som han fortsätter med den pastorala tjänst som hade anförtrotts honom vid denna tidpunkt. Detta låter honom varje dag komma i kontakt med sjuk- och fattigdom i Madrids sjukhus och förorter.

När inbördeskriget bryter ut 1936 befinner sig Josemaría i Madrid. Förföljelsen av de kristna tvingar honom att söka skydd på olika platser. Han utövar sitt prästämbete i det fördolda ända till han lyckas lämna Madrid. Efter att ha färdats genom Pyrenéerna, ända upp till södra Frankrike, flyttar han till Burgos.

När kriget slutar 1939 återvänder han till Madrid. De följande åren leder han många andliga övningar för lekmän, präster och ordensfolk. Samma år, 1939, slutför han sina doktorsstudier i juridik.

1946 bosätter sig Josemaría i Rom för gott. Han doktorerar i teologi på Lateranuniversitetet och utnämns till rådgivare för två kongregationer i Vatikanen, till hedersmedlem i Den påvliga teologiska akademien och till påvlig hedersprelat. Uppmärksamt följer han Andra Vatikankonciliet (1962-1965) förberedelser och sessioner och han umgås intensivt med många konciliefäder. Från Rom åker han vid flera tillfällen till olika länder i Europa, för att driva på etableringen och befastandet av Opus Dei. Av samma anledning gör han 1970 och 1975 längre resor genom Mexiko, den

Pyreneiska halvön, Sydamerika och Guatemala, där han dessutom håller kateketiska möten med stora grupper män och kvinnor.

Den 26 juni 1975 avlider han i Rom. Flera tusen personer, bland andra biskopar från många olika länder - totalt en tredjedel av världens biskopar - ber den heliga Stolen om att inleda hans helgonförklaringsprocess.

Den 17 maj 1992 saligförklarar Johannes Paulus II Josemaría Escrivá de Balaguer på Petersplatsen i Rom framför 300.000 personer. I sin predikan sade Påven: *”Med en övernaturlig ingivelse förkunnade den helige Josemaría outtröttligt den universella kallelsen till helighet och apostolat.”*

Tio år senare, den 6 oktober 2002, blev Opus Deis grundare helgonförklarad på Petersplatsen inför en människoskara från mer än 80 länder. Under audiensen med pilgrimer sade den helige Fadern: *Den helige Josemaría valdes av Gud för att förkunna allas kallelse till helighet och för att visa att de vanliga sysslorna som vardagslivet består av är en väg till heligheten. Man skulle kunna säga att han var vardagslivets helgon.*

1.5 Biskop Álvaro del Portillo

Álvaro del Portillo, Josemaría Escrivás förste efterträdare som överhuvud i Opus Dei, föddes i Madrid den 11 mars 1914.

Från och med 1935 tillhörde han Opus Dei. Han prästvigdes den 25 juni 1944 och var med i Opus Deis generallråd från 1940 till 1975. Mellan 1940 och 1947 samt mellan 1956 och 1975 var han generalsekreterare. Han var doktor i väg- och vattenbyggnadsteknik och doktorerade även i humaniora (historia) och kanonisk rätt.

Han var rådgivare för olika organ i Den heliga Stolen, som till exempel Troskongregationen, Prästkongregationen, Kongregationen för helgonprocesser och Det påvliga rådet för sociala kommunikationer. Han arbetade i Andra Vatikankonciliet, först som president

i den förberedande kommissionen för lekfolket och sedan som sekreterare i Kommissionen för prästernas liv och som rådgivare vid andra kommissioner. Hans böcker "Kristtrogna och lekmän i kyrkan" (1969) och "Skrifter om prästadömet" (1970) är till stor del en frukt av denna erfarenhet. Som medlem i Kommissionen för omarbetandet av kyrkolagboken, medverkade han även i utarbetandet av den nuvarande kyrkolagboken, som Johannes Paulus II promulgerade 1983.

1975 valdes han till att efterträda prelat Escrivá. När Opus Dei upprättades som personalprelatur, utnämnde den helige Fadern honom till prelat. 1990 utsågs han till biskop av Johannes Paulus II, som biskopsvigde honom den 6 januari 1991.

1985 grundade han Det heliga Korsets romerska akademiska Centrum i Rom, början till Det heliga Korsets påvliga universitet.

Under sina nitton år som överhuvud för Opus Dei utbredde sig prelaturens arbete till tjugo nya länder.

Álvaro del Portillo dog i Rom den 23 mars 1994. Påven Johannes Paulus II infann sig denna samma dag för att be framför hans kvarlevor.

1.6 Biskop Javier Echevarría

Den nuvarande prelaten av Opus Dei föddes i Madrid den 14 juni 1932.

Han är doktor i civilrätt och kanonisk rätt och prästvigdes den 7 augusti 1955. Han arbetade mycket nära den helige Josemaría Escrivá, vars sekreterare han var från 1953 ända till hans död 1975. Biskop Echevarría är medlem i Opus Deis generalråd sedan 1966.

1975, när Álvaro del Portillo efterträdde den helige Josemaría Escrivá som överhuvud för Opus Dei, utnämndes han till general-

sekreterare, den uppgift som Álvaro del Portillo hade utfört fram till dess. 1982, när Opus Dei upprättades som personalprelatur, blev han prelaturens generalvikarie.

Han har varit rådgivare för Kongregationen för helgonprocesser sedan 1981 och för Prästkongregationen sedan 1995.

Efter hans val och utnämning genom Johannes Paulus II som Opus Deis prelat, den 20 april 1994, biskopsvigde Påven honom den 6 januari 1995 i Peterskyrkan.

PRELATURENS MEDLEMMAR

2.1 Präster och lekmän

Opus Dei utgörs av en prelat, ett presbyterium - eller eget prästerskap - och lekmän, såväl kvinnor som män.

Den som ber om att bli inlemmad i Opus Dei gör detta driven av en gudomlig kallelse, vilken är en närmare bestämning av den kristna kallelsen som fått med dopet och som leder till en strävan efter helighet och medverkan i Kyrkans uppdrag enligt den anda som Herren ingav den helige Josemaría.

Det formella inlemmandet i prelaturen förverkligas genom en bilateral överenskommelse som bestämmer de åtaganden som antas såväl av personen i fråga som av själva prelaturen.

I Opus Dei finns inte olika grader av medlemmar utan en enda och identisk kallelse, vilket gör att alla som tillhör prelaturen är och känner sig vara medlemmar i samma grad av en och samma andel av Guds folk. Det finns bara olika sätt att leva en och samma kristna kallelse enligt vars och ens personliga omständigheter: gift eller ogift, frisk eller sjuk osv.

Majoriteten av Opus Deis medlemmar är sådana som kallas supernumerarier, vanligtvis gifta män eller kvinnor, för vilka helgelsen av familjeplikter upptar den främsta platsen i deras kristna liv. Supernumerarierna utgör för närvarande cirka 70 procent av Opus Deis medlemmar.

Resten av prelaturens medlemmar är män eller kvinnor som av apostoliska skäl åtar sig att leva i celibat. Vissa lever med sin familj, eller där det lämpar sig bäst av yrkesmässiga skäl. Dessa är de adjungerade i prelaturen. Andra, vars omständigheter tillåter dem att förbli helt tillgängliga för att ta hand om det apostoliska arbetet och utbildningen av prelaturens övriga medlemmar, kal-

las numerarier och bor vanligtvis i Opus Deis center. Biträdande numerarierna är de medlemmar som främst ägnar sig åt att som sitt vanliga yrkesarbete ta hand om hushållsarbetet i prelaturens center.

Prelaturens prästerskap rekryteras från de manliga lekmännen i Opus Dei: numerarier och adjungerade, som är villiga att bli präster och efter att ha tillhört prelaturen i många år och genomfört de studier som prästämbetet kräver, inbjuds av prelaten att ta emot prästvigningens sakrament. Deras pastorala arbete inriktar sig på att tjäna prelaturens medlemmar och den apostoliska verksamhet som dessa driver.

Ett karaktärsdrag i Opus Deis gestaltning är den kristna familjeatmosfären. Denna atmosfär är närvarande i all den verksamhet som prelaturen ordnar. Den materialiseras även i en hemtrevnad i dess center, i ett enkelt och förtroendefullt umgängessätt och i en attityd av tjänstvillighet, förståelse och finkänslighet i vardagen, som man alltid anstränger sig att efterleva.

2.2 Inlemmande (inkorporation) i prelaturen

För att tillhöra Opus Dei krävs det att man ber om det frivilligt, med en personlig övertygelse om att man, som ovan sagts, fått denna gudomliga kallelse samt att prelaturens myndigheter godtar denna ansökan.

Ansökan görs skriftligen och godkännandet beviljas efter tidigast sex månader. Efter minst ett år kan personen i fråga inkorporera sig till prelaturen temporärt genom en formell förklaring med avtalskaraktär som kan förnyas årligen. Tidigast fem år senare kan man inkorporeras definitivt¹⁸.

---

¹⁸ Jfr *Stadgarna*, nr 17-25.

Enligt den kanoniska rätten kan man inte juridiskt inkorporeras till Opus Dei om man inte är myndig (18 år eller äldre).

Inkorporationen till Opus Dei innebär från prelaturens sida ett åtagande till att tillhandahålla personen i fråga en ihärdig utbildning i den katolska tron och Opus Deis anda,¹⁹ tillika den lämpliga själavården genom prelaturens präster. Från personens sida medför åtagandet att hon/han förblir under prelatens jurisdiktion i det som angår prelaturens ändamål, respekterar de normer som denna styrs av och uppfyller de andra plikter som åligger medlemmarna²⁰.

Kort sagt: prelaturens medlemmar åtar sig att sträva efter att helga sig och verka apostoliskt enligt Opus Deis anda. Detta innebär först och främst att sköta om sitt andliga liv genom att be, göra uppföringar och ta emot sakramenten; att använda sig av de medel som prelaturen tillhandahåller för att erhålla en intensiv och ständig utbildning i Kyrkans lära och Opus Deis anda; samt att delta i prelaturens evangeliseringsarbete enligt vars och ens möjligheter.

Bandet med prelaturen upphör när överenskommelsens giltighetstid gått ut eller tidigare, om personen i fråga önskar det, i överensstämmelse med prelaturens myndighet.

Att rättmätigt lämna prelaturen medför att de ömsesidiga rättigheterna och skyldigheterna upphör.

2.3 Andlig och religiös utbildning

Prelaturen utbildar sina medlemmar kontinuerligt genom vissa konkreta hjälpmedel som går att förena med det vanliga utförandet av vars och ens familje-, yrkes- och samhällsplikter.

---

¹⁹ Se 1.2.

²⁰ Jfr *Stadgarna*, nr 27.

Prelaturens utbildningsmedel gör det lättare för dess medlemmar att erhålla ett djupt och fast fromhetsliv som det tillkommer Guds barn, vilket leder till att man strävar efter att bli ett med Kristus, att få en djup kunskap om den katolska tros- och sedelära, samt att, i enlighet med medlemmarnas kallelse, alltmer bekanta sig med Opus Deis anda.

Prelaturens medlemmar deltar i veckovis undervisning, i de så kallade cirklarna, som behandlar frågor rörande troskunskapen och det andliga livet. Månadsreträkten består i att ägna några timmar en dag i månaden åt personlig bön och reflektion över frågor som rör det kristna livet. Utöver detta gör prelaturens medlemmar en gång om året en reträtt som vanligtvis varar tre till fem dagar.

Motsvarande utbildningsmedel tillhandahålls för medarbetarna,²¹ de ungdomar som deltar i prelaturens apostoliska arbete och vem som helst som önskar få dem.

Undervisningen hålls i Prelaturen Opus Deis center och på andra lämpliga platser. En cirkel kan till exempel hållas hemma hos en av deltagarna och en reträtt i en kyrka där kyrkoherden tillåtit att man använder kyrkan för detta ändamål några timmar.

2.4 Yrkesutövning och medverkan i det offentliga livet

Att inkorporera sig till Prelaturen Opus Dei innebär inte någon förändring i civilståndet. De rätt- och skyldigheter man har som medborgare och som medlem i Kyrkan förblir identiska. *”De lek-män som inkorporerats till prelaturen ändrar inte sin personliga, teologiska eller kyrkorättsliga ställning som vanliga kristna lek-män, och som sådana betar de sig i allt sitt handlande”*²². I kraft av uppdragets uteslutande andliga karaktär, ingriper inte prela-

²¹ Se 4.

²² Biskopskongregationen, deklARATION 23/8-1982, i *L'Osservatore Romano*, 28/11-1982, och i *Acta Apostolicae Sedis* 75, 1983, s 464-468.

turen i de tmliga frågor som dess medlemmar måste bemöta. Var och en verkar med fullkomlig personlig frihet och personligt ansvar. Opus Dei gör inte de beslut som dess medlemmar tar till sina. Stadgarna fastställer att, vad gäller yrkesutövandet, sociala och politiska åsikter osv., har var och en av prelaturens medlemmar, inom ramen för den katolska tros- och sedeläran, samma fulla frihet som de andra katolska medborgarna. Prelaturens myndighet bör helt avhålla sig från att ens råda i dessa områden²³.

2.5 Några siffror angående prelaturens medlemmar

Prelaturen utgörs av mer än 85 000 personer, av vilka ca 1 900 är präster. Ungefär hälften av den totala mängden är kvinnor och hälften män. Den ungefärliga fördelningen per kontinent är den som följer:

Afrika: 1 800

Asien och Oceanien: 4 800

Amerika: 29 400

Europa: 49 000

---

²³ Jfr. *Stadgarna*, nr 88.3.

DET HELIGA KORSETS PRÄSTSÄLLSKAP

Det heliga Korsets Prästsällskap är en sammanslutning av präster och diakoner som är oskiljaktigt förenad med Opus Dei²⁴. Den utgörs av prelaturens präster och diakoner, som är självskrivna medlemmar²⁵, och av andra stiftspräster och stiftsdiakoner. Opus Deis prelat är ordförande i sällskapet.

Stiftprästerna som ansluter sig till sällskapet vill få andlig hjälp för att nå heligheten i utövandet av sitt ämbete enligt Opus Deis specifika anda. Deras anslutning till Det heliga Korsets Prästsällskap medför inte en inkorporation till prelaturens presbyterium; var och en fortsätter att vara inkardinerad i sitt eget stift och är endast avhängig av sin biskop, även i det som rör det pastorala arbetet, och endast för biskopen redogör han för detta arbete.

För att en präst skall upptas i Det heliga Korsets Prästsällskap, måste han, såsom det sker med inkorporationen av lekmännen till Prelaturen Opus Dei, vara medveten om att ha fått en kallelse av Gud för att sträva efter helighet enligt Opus Deis anda. Detta innebär några villkor: kärlek till stiftet och förening med alla medlemmar i stiftets presbyterium, lydnad och vördnad till sin egen biskop, fromhet, studium av teologin, iver för själar och upppoffringsanda, ansträngning för att främja kallelser samt önskan att uppfylla ämbetsuppgifterna så fullkomligt som möjligt²⁶.

Den andliga hjälp som Sällskapet ger vill uppmuntra medlemmarna till att troget utöva sina prästerliga plikter samt främja vars och ens förening med sin egen biskop och broderskap med alla andra präster. Kyrkans myndighet har rekommenderat detta slags prästerliga sällskap i olika dokument, till exempel i flera av

---

²⁴ Jfr. *Stadgarna*, nr 57-78.

²⁵ Se 2.1.

²⁶ Jfr. *Stadgarna*, nr 59 §1 och 61.

Andra Vatikankonciliet's texter²⁷ och i Kyrkolagboken²⁸.

De särskilda utbildningsmedel som stiftsprästerna i Det heliga Korsets Prästsällskap får är analoga med de utbildningsmedel som prelaturens lekmän får: undervisning i Kyrkans lära eller i det andliga livet, månadsreträter osv.²⁹. Därtill ansvarar var och en personligen för att använda sig av de vanliga utbildningsmedel som kyrkorätten föreskriver för präster och de som påbjuds eller rekommenderas av den egna biskopen.

Den andliga och utbildande verksamhet som medlemmarna i Det heliga Korsets Prästsällskap deltar i står inte den tjänst som biskopen anförtrott dem. Koordinationen av denna verksamhet faller på den andlige vägledaren i Prelaturen Opus Dei, ett ämbete som inte räknas till ett av regeringsuppdragen i prelaturen.

Till Det heliga Korsets Prästsällskap hör cirka 2 000 diakoner och präster som är inkardinerade i olika stift över hela världen.

---

²⁷ "Värda av all aktning och att på allt sätt bli gynnade är också de föreningar, vilka – sedan reglerna blivit godkända av vederbörande kyrkliga myndighet – genom en lämplig och väl avpassad levnadsregel och genom broderlig hjälp befordrar prästernas helighet i utövandet av tjänsten och så traktar efter att tjäna hela det prästerligaståndet" (Andra vatikankonciliet, dekretet Presbyterorum ordinis, nr 8).

²⁸ Jfr can. 278.

²⁹ Se 2.3.

4

OPUS DEIS MEDARBETARE

Opus Deis medarbetare är män och kvinnor som, utan att vara inkorporerade i Prelaturen Opus Dei, hjälper till att förverkliga olika aktiviteter inom skolväsendet, sjukvården, sociala och kulturella projekt osv. tillsammans med prelaturens medlemmar.

Medarbetarna kan samarbeta i dessa inrättningar främst med sin bön och också med sitt arbete eller ekonomiska bidrag. De får del av de andliga förmåner som Kyrkan har beviljat dem som samarbetar med Opus Dei: avlat som medarbetarna kan vinna vissa speciella datum under året, genom att följa de villkor som fastställts av Kyrkan, och varje gång de av vördnad förnyar sina förpliktelser som medarbetare. Från Prelaturen Opus Dei får de därtill den andliga hjälp som består i alla medlemmarnas förböner och möjligheten att, om de så önskar, delta i utbildningsmedel som till exempel reträtter och cirklar³⁰.

För att vara medarbetare behövs inte någon särskild kallelse. Vanligtvis är det släkt, vänner, arbetskamrater och grannar till Opus Deis medlemmar som blir medarbetare, eller sådana som har vördnad för den helige Josemaría, som deltar i prelaturens apostolat eller intresserar sig för det arbete för personlig och social utveckling som förverkligas genom de apostoliska initiativ som Opus Deis medlemmar driver. Prelatens vikarie i varje land utnämner någon till medarbetare på förslag av en medlem i Opus Dei.

Bland Opus Deis medarbetare finns icke-katoliker och till och med icke-kristna: lutheraner, judar, muslimer, buddister etc. och till och med människor som inte är troende eller som inte bekänner sig till någon religion. Det som förenar dem är en önskan att delta och samarbeta i olika initiativ till förmån för samhället, öppna för

---

³⁰ Se 2.3.

alla, som prelaturens medlemmar främjar tillsammans med andra samhällsmedborgare.

28

De medarbetare som deltar i de utbildningsmedel som prelaturen Opus Dei erbjuder får hjälp till att fördjupa sig i sitt andliga liv och ge ett vittnesbörd - personligen, inte som en grupp - i enlighet med sin kristna kallelse. Denna utbildning uppmuntrar dem till att be, ta emot sakramenten, vörda Jungfru Maria osv. Ett särdrag i andan som prelaturen förmedlar till dem är en kärlek till påven och biskoparna som omsätts i gärningar.

Många personer upptäcker en möjlighet till att, på de platser där deras liv som vanliga kristna utspelar sig, praktisera och sprida en av de grundläggande dragen i andan som besjälar Opus Dei: helgelsen av det vanliga arbetet och av familje- och samhällsplikterna.

Även ordenskommuniteter kan utnämnas till Opus Deis medarbetare. Dessa kommuniter - för närvarande flera hundra - samarbetar genom att dagligen be för prelaturens arbete.

5

APOSTOLISKA INRÄTTNINGAR

5.1 Grundegenskaper

A. *“Opus Deis främsta verksamhet består i att ge sina medlemmar, och dem som så önskar, de andliga hjälpmedel som behövs för att leva som goda kristna mitt i världen”,* förklarade grundaren³¹. Med denna utbildning skall var och en individuellt utföra sitt apostoliska handlande, genom att bära vittnesbörd om Jesus Kristus. *”Kärleken kräver att man övar rättvisa, solidaritet, att man visar ansvar för familjen och samhället, att man är lösgjord från det materiella, glad, kysk, vänskaplig ...”*³². Denna personliga verkan är alltid Opus Deis viktigaste apostolat. Det handlar om ett apostolat genom vittnesbörd och en konkret och verksam hjälp mitt i det dagliga arbetet och under de vanliga förhållanden under vilka vars och ens existens äger rum, ett personligt apostolat som förenar ordet med föredömet.

Särskilt viktigt för Opus Deis medlemmar är det apostoliska arbetet med unga, såväl studerande som arbetare, och åt detta ägnar de, var och en efter sina möjligheter, en stor del av sin tid och energi. Den utbildning som ges ungdomarna understryker det andliga livets och de mänskliga dygdernas växt, arbetet och tjänstvilligheten, samt tenderar att gynna vars och ens personliga utveckling och därmed förhindra att en ”gruppanda” uppstår som exkluderar och stänger andra ute.

Utöver detta, och bortsett från de institutioner av kyrklig karaktär som anförtros prelaturen eller som drivs av denna - som t ex Det heliga Korsets påvliga universitet i Rom - startar och driver prelaturens medlemmar och medarbetare i hela världen, tillsammans med många andra personer, katoliker och icke-katoliker, olika inrättningar som har med utbildning, sjukvård och kultur att

---

³¹ *Samtal med Josemaría Escrivá*, nr 27.

³² *Ibid.*, nr 62

göra och som har ett tydligt tjänste- och utbildningsändamål: allmänna eller yrkesinriktade skolor, sjukhus, universitet osv. Opus Deis medlemmar driver den verksamhet som motsvarar de verkliga behoven som finns i deras land eller omgivning och underhåller dem sedan, även ekonomiskt, med fullt ansvar.

Genom överenskommelser med initiativtagarna eller genom den procedur som huvudmannens stadgar föreskriver, kan prelaturen, genom att ge undervisning i troskunskap och tillhandahålla själavård, se till att dessa inrättningar av samhällsintresse fylls med kristen anda, alltid med full respekt för samvetenas frihet och utan någon diskriminering av vare sig ras, religion eller social ställning. Prelaturen tar alltså inte hand om vinstgivande bolag, handelsföretag, politisk verksamhet etc.

Prelaturen Opus Dei kan göra olika slags överenskommelser:

- a) I så kallade kooperativa verk står Opus Dei som moralisk garant för att verksamheten präglas av en kristen anda.
- a) I andra fall erbjuder Opus Dei andlig hjälp i större eller mindre grad, utan att prelaturen officiellt antar den moraliska garantin för det utbildningsarbete som dessa inrättningar bedriver. Denna andliga hjälp kan anta olika former: själavård genom några präster, ansvar för religionsundervisningen etc.

Följaktligen ändrar inte överenskommelserna med prelaturen huvudmannens civila karaktär. Med andra ord tillkommer det fulla ansvaret för dess skötsel och styrelse alltid initiativtagarna, vilka kan vara enskilda medborgare eller civilrättsliga institutioner, och aldrig prelaturen Opus Dei.

5.2 De kooperativa verken

Uttrycket kooperativa verk betecknar de inrättningar som, drivna av medlemmar i Opus Dei tillsammans med andra personer, har prelaturen som moralisk garant. I dessa verk tar Opus Dei hand om det som berör den kristna prägel.

Bland dessa kooperativa verk finns det skolor, universitet, centrum för kvinnor, läkarmottagningar i underutvecklade områden eller länder, jordbruksskolor, yrkesskolor, studenthem, kulturella centra etc. Här följer några exempel:

- **Navarra Universitetet**, grundat i Pamplona 1952. Idag omfattar det 20 institutioner. På Pamplonas campus ligger även Universitetskliniken. I Barcelona ligger Institutet för högre företagsstudier (IESE) som ingår i Navarra Universitetet. Andra högskolor som drivs av medlemmar i Opus Dei tillsammans med andra personer är Piura Universitetet (Peru), La Sabana Universitetet (Colombia) och Universitet av Asien och Stilla havet (Filippinerna).
- **Monkole**, i Kinshasa, är ett sjukhus som årligen vårdar tusentals personer som befinner sig i en extrem nödsituation. Det förfogar över ytterligare två lokaler i huvudstadens ytterområde (Eliba och Kimbondongo) för sjukvård som sköts ambulantly. Högskolan för sjukvårdsvetenskap, som är anknuten till Monkole, utbildar dessutom ungdomar för sjukvårdsyrket.
- **Punlaan**, i Manila, är en yrkesskola specialiserad på hotell- och servicebranschen. Utbildningsformen inkluderar elevernas direkta kontakt med företagen (hotell, restauranger etc.). Tack vare detta system har de senaste åren 100 procent av de ungdomar som genomgått Punlaans kurser tillträtt en arbetsplats i direkt anslutning efter studierna.

- **Midtowns Sport- och Kulturcentrum**, i Chicago, ligger i ett mångnationellt område med många ungdomar. Midtown erbjuder kurser i akademisk, mänsklig, andlig och idrottslig utbildning för att uppväga den sociala omgivningens nackdelar. På detta sätt slutför 95 procent av eleverna gymnasieutbildningen och 60 procent börjar på universitetet, vilket är en mycket högre andel än det som noteras bland de andra ungdomarna i området.
- **Toshi**, väster om staden Mexiko, ligger i ett område som bebos av de indianska folkgrupperna otomí och mazahua. Bland annat ges här en grundutbildning i förvaltning, vilket öppnar väg för kvinnorna i området till poster i offentlig tjänst och i företagen i de närmaste städerna.

6

PRELATUREN OPUS DEIS ORGANISATION

6.1 Personalprelaturerna

A. Ursprung

Den juridiska institution som kallas personalprelatur infördes av Andra Vatikankonciliet.

Konciliets dekret *Presbyterorum ordinis* (7/12-1965), nr 10 fastställde att man i framtiden, bland andra institutioner, kunde upprätta ”särskilda stift eller personliga prelaturer” som skulle ”förverkliga särskilda pastorala uppgifter till förmån för olika grupper, vare sig dessa uppgifter skall fullgöras inom ett bestämt område eller inom en bestämd nation eller världsdel”.

Konciliet fastställde att den nya juridiska institutionen skulle ha stor flexibilitet, i syftet att bidra till en effektiv spridning av det kristna livet och budskapet. På detta sätt anpassar sig Kyrkans organisation till de krav som följer av hennes uppdrag, vilket fogas in i människornas historia.

Kyrkolagen bestämmer att varje personalprelatur regleras av kyrkans allmänna rätt och av sina egna stadgar.

B. Egenskaper

De flesta existerande kyrkliga jurisdiktionsområden är territoriella eftersom de organiseras utefter det band som de kristtrogna har till ett bestämt territorium där de är bosatta. Det typiska fallet är stiftet. Andra gånger fastställs inte de kristtrognas tillhörighet till kyrkliga jurisdiktionsområden med bostadsort som grund, utan i kraft av andra kriterier, som till exempel yrke, rit, invandrarsituation, ett överenskommande med jurisdiktionsorganet etc. Detta är fallet till exempel med militärordinariaten och med personalprelaturerna.

Personalprelaturerna som ovan sagts önskades av Andra Vatikankonciliet.

konciliet, är institutioner som förestås av en herde (en prelat, som kan vara biskopsvigd, utnämnd av Påven, och som har biskopsliknande fullmakter för att styra prelaturen). Vid sidan om prelaten finns ett presbyterium bestående av sekularpräster samt lekmän, män och kvinnor.

Personalprelaturerna är därför institutioner som hör till Kyrkans hierarkiska struktur, dvs. en av de former av självorganisation som Kyrkan upprättar för att uppnå de mål som Kristus anförtrott åt henne, med särdraget att prelaturens medlemmar samtidigt tillhör de lokala kyrkorna eller stift där de är bosatta.

Dessa egenskaper gör att personalprelaturerna tydligt skiljer sig från ordnarna och från alla så kallade det vigda livets institut; likaså skiljer sig de från rörelserna och från föreningarna av kristrogna.

C. Historisk utveckling

Den 6 augusti 1966 verkställde Paulus VI koncilietts initiativ som förutsåg skapandet av personalprelaturer genom ett *motu proprio* kallat *Ecclesiae sanctae*. I detta dokument preciserades det att lekmän kunde binda sig till de personalprelaturer som skulle upprättas i framtiden genom ett bilateralt avtal mellan lekmannen och prelaturen.

Ett år senare, den 15 augusti 1967, preciserade Paulus VI i den Apostoliska Konstitutionen *Regimini Ecclesiae universae* (49.1) att personalprelaturerna skulle vara avhängiga från Biskopskongregationen och att de skulle upprättas av Påven efter att ha hört de berörda Biskopskonferensernas åsikt.

Artikel 80 av konstitutionen *Pastor Bonus* från 1988 bekräftade det som bestämdes i *Regimini Ecclesiae universae*.

D. Prelaturen Opus Dei

Opus Dei var sedan tidigare en organisk enhet bestående av

lekmän och präster som samarbetar i en pastoral och apostolisk uppgift med internationell utsträckning. Denna konkreta kristna uppgift består i att sprida helighetens ideal mitt i världen, i yrkeslivet och i vars och ens vanliga omständigheter.

Paulus VI och de följande påvarna bestämde om studier för att se om det var möjligt att ge Opus Dei ett definitivt juridiskt utformande i överensstämmelse med dess natur. I ljuset av Konciliet dokument skulle det vara personalprelaturen. 1969 började arbetet med att förverkliga denna anpassning, under medverkan av både den heliga Stolen och Opus Dei.

Arbetet avslutades 1981. Den heliga Stolen skickade vid denna tidpunkt en redogörelse till de fler än två tusen biskopar i de stift där Opus Dei var närvarande, för att de skulle framföra sina synpunkter.

När detta steg hade fullgjorts upprättades Opus Dei som personalprelatur med internationell utsträckning av Johannes Paulus II genom den Apostoliska Konstitutionen *Ut sit*, daterad den 28 november 1982 och verkställd den 19 mars 1983. Med detta dokument promulgerade påven stadgarna, som är den påvliga partikulärrätten för prelaturen Opus Dei. Dessa stadgar är de som hade förberetts flera år tidigare av grundaren, med de oundvikliga ändringar som anpassningen till den nya lagstiftningen krävde.

6.2 De normer av vilka prelaturen styrs

Prelaturen Opus Dei styrs av Kyrkans allmänna lagar, av den Apostoliska Konstitutionen *Ut sit* och av dess egna stadgar, också kallade Opus Deis partikulärrätt.

Kyrkolagboken från 1983 innehåller de grundläggande normerna för personalprelaturens juridiska natur (can. 294-297).

De präster som utgör prelaturens presbyterium lyder helt och

hållet under prelaten, som fastställer deras pastorala uppdrag, vilka de utför i nära förening med stiftens pastorala verksamhet³³. Prelaturen ansvarar för deras försörjning.

Prelaturens lekmän lyder likaså under prelaten i allt som angår prelaturens specifika uppdrag.³⁴ De lyder under de civila myndigheterna på samma sätt som övriga medborgare och under kyrkliga myndigheter på samma sätt som de övriga katolska lekmännen³⁵.

6.3 Prelaturen Opus Deis struktur

Prelaten, och i hans ställe vikarierna, har fullmakt att styra Opus Dei: han är prelaturens ordinarie överhuvud. Ett särdrag i prelaturens styrelsesätt är den kollegiala aspekten, som innebär att prelaten och hans vikarier utför sitt uppdrag i samarbete med de motsvarande råden, vars medlemmar mestadels är lekmän.

För att styra Opus Dei stöds prelaten av ett råd bestående av kvinnor, Centralrådet, och ett annat bestående av män, Generalrådet. Båda har sitt säte i Rom.

Prelaturens generalkongresser brukar vanligtvis samlas vart åttonde år. Deltagarna är medlemmar från de olika länder där Opus Dei är närvarande³⁶. I dessa kongresser studeras prelaturens apostoliska arbete och man föreslår riktlinjer för den framtida pastorala verksamheten för prelaten. Inom ramen för kongressen förnyar prelaten sina råd.

När det är nödvändigt att utnämna en ny prelat, sammankallas en generalvalkongress för detta ändamål. Enligt de allmänna lagarna och partikulärrätten, väljs prelaten bland dem som utgör

---

³³ Se 6.4.

³⁴ Jfr *Stadgarna*, nr 125.2.

³⁵ Se 6.4.

³⁶ Jfr *Stadgarna*, nr 133.

prelaturens presbyterium och uppfyller vissa villkor: ålder, tid i Opus Dei, erfarenhet i utövningen av prästämbetet och andra³⁷. Valet måste bekräftas av Påven³⁸, som i och med detta tilldelar ämbetet som prelat³⁹. För närvarande är biskop Javier Echevarría Opus Deis prelat.

Prelaturen uppdelas i områden eller territorier som kallas regioner. I ledningen för varje region, vars utsträckning kan men inte alltid sammanfaller med ett land, finns en regionalvikarie med sina råd: regionalrådet för kvinnorna och regionalkommissionen för männen.

Vissa regioner uppdelas ytterligare i delegationer med mindre landområden. I dessa fall upprepas samma styrelsestruktur: en vikarie för delegationen och två råd.

På lokal nivå slutligen finns Opus Deis center som organiserar utbildningsmedlen och själavården för prelaturens medlemmar i sitt område. Centren är antingen för män eller för kvinnor. I varje center finns ett lokalaråd, ledd av en lekman - en kvinnlig eller manlig föreståndare - och med minst två medlemmar till. För den specifika själavården av de medlemmar som är knutna till varje centrum utser prelaten eller hans vikarier en präst från prelaturens prästerskap.

Inget regeringsuppdrag är på livstid, förutom prelatens⁴⁰.

6.4 Förhållandet till stiftet

Som ovan sagts är Prelaturen Opus Dei en jurisdiktionsstruktur

---

³⁷ Jfr *Stadgarna*, nr 131.

³⁸ Jfr *Stadgarna*, nr 130.

³⁹ Jfr *Kyrkolagboken*, Can. 178-179.

⁴⁰ Jfr *Stadgarna*, nr 125-129.

tillhörande Kyrkans pastorala och hierarkiska organisation. Som stiften, de territoriella prelaturena, vikariatet, de militära ordinarier osv. har den en egen autonomi och ordinarie jurisdiktion för att förverkliga sitt uppdrag i hela Kyrkans tjänst. Av denna anledning är den omedelbart och direkt avhängig av Påven⁴¹, via Biskopskongregationen⁴².

Prelaturen Opus Dei är, som militärordinariatet, ett kyrkligt jurisdiktionsområde av personlig karaktär för förverkligandet av en särskild pastoral uppgift.

Prelatens fullmakt utsträcker sig, och därför också begränsas, till det som angår prelaturens specifika uppdrag och harmoniseras med stiftsbiskopens fullmakt i det som angår den ordinarie själavården av stiftets kristtrogna:

b) Prelaturens lekmän lyder under prelaten i allt som angår prelaturens uppdrag och konkret det som angår uppfyllandet av de specifika åtagandena - asketiska, utbildningsmässiga och apostoliska - som antagits i den formella förklaringen, med avtalskaraktär, genom vilken man inkorporeras i prelaturen⁴³. På grund av sitt innehåll faller dessa åtaganden inte under stiftsbiskopens fullmakt. Lekmännen i Opus Dei tillhör samtidigt det stift där de bor och fortsätter därför att lyda under stiftsbiskopen på samma sätt och i samma frågor som övriga döpta människor i stiftet, deras likar⁴⁴.

c) Enligt föreskrifter i Kyrkans allmänna lag och enligt Opus Dei partikulärrätt tillhör de diakoner och präster som inkardinerats i prelaturen det sekulära prästerskapet

⁴¹ Jfr *Stadgarna*, nr 171.

⁴² Jfr Apostoliska konstitutionen *Ut sit*, artikel V.

⁴³ Jfr *Stadgarna*, nr 27.3 och 125.2.

⁴⁴ Jfr *Stadgarna*, nr 172.2.

och lyder helt och hållet under prelaten⁴⁵. De bör främja relationer av broderskap med medlemmarna i stiftets presbyterium⁴⁶, noga hålla sig till de allmänna föreskrifter för prästerskapet och njuter rösträtt samt är valbara när det gäller att konstituera stiftets prästråd. Likaså kan stiftsbiskoparna, efter att ha inhämtat prelatens eller, i dennes ställe, hans vikaries samtycke, anförtro prästerna i prelaturens presbyterium kyrkliga ämbeten eller uppdrag (kyrkoherdar, domare osv.) för vilka de endast redogör till stiftsbiskopen och som de utför i enlighet med dennes riktlinjer.

Opus Deis stadgar (titel IV, kapitel V) fastställer kriterierna för relationerna, som kännetecknas av harmonisk samverkan, mellan prelaturen och de stift i vilkas territoriella område prelaturen utför sitt särskilda uppdrag. Prelaturen vidhåller alltid den tillbörliga kontakten med stiftsmyndigheterna⁴⁷.

Stiftsbiskoparna känner till prelaturens verksamhet genom den regelbundna informationen som man ger dem. Några drag för denna relation är de följande:

- a) Man börjar inte Opus Deis arbete eller upprättar ett av prelaturens center utan stiftsbiskopens föregående samtycke, till vilken prelaturens myndigheter överlämnar ett exemplar av stadgarna.
- b) För att upprätta prelaturens kyrkor, eller när man anförtroar prelaturen redan befintliga kyrkor eller församlingar i stiftet görs en överenskommelse mellan stiftsbiskopen och prelaten eller den behöriga regionalvikarien. I dessa kyrkor följer man stiftets allmänna före-

---

⁴⁵ Jfr *Stadgarna*, nr 125.2.

⁴⁶ Jfr *Stadgarna*, nr 41 och 56.

⁴⁷ Jfr *Stadgarna*, nr 174.1.

skrifter om kyrkor ledda av det sekulära prästerskapet⁴⁸.

c) Prelaturens regionala myndigheter håller regelbundet kontakt med stiftsbiskopen i de stift där prelaturen förverkligar sin pastoral och apostoliska uppgift samt med de biskopar som ingår i Biskopskonferensens styrelse eller i styrelsen för konferensernas olika organ⁴⁹.

Opus Deis verksamhet kan sammanfattas som att den består i att utbilda prelaturens medlemmar för att dessa, var och en på sin egna plats i Kyrkan och i världen, skall utveckla en mångsidig apostolisk verksamhet och på så sätt stödja herdarnas evangeliseringsarbete och i sin omgivning främja idealet av den allmänna kallelsen till helighet.

Prelaturens medlemmars apostoliska insats, liksom den apostoliska insatsen av så många andra katoliker, eftersträvar i hela världen att sätta en kristen prägel i all mänsklig verksamhet, vilket, med Guds nåd, bidrar till församlingarnas och de lokala kyrkornas utveckling: omvändelser, deltagande i Eukaristin, mottagande av andra sakrament, spridning av Evangeliet i miljöer som ibland är fjärran från tron, initiativ av solidaritet med de mest behövande, hjälp med trosundervisning och annan församlingsverksamhet, samarbete med stiftsorgan etc. Detta apostolat av Opus Deis medlemmar utvecklas inom ramen för prelaturens särskilda karisma: helgelsen i arbetet och i det vanliga livets händelser.

Opus Deis myndigheter anstränger sig för att främja alla sina medlemmars enhet med stiftens herdar och speciellt för att de skall få en djup kännedom av stiftsbiskoparnas och Biskopskonferensens bestämmelser och riktlinjer, så att var och en av dem kan sätta dem i praktik i enlighet med sina personliga, familjemässiga eller yrkesmässiga livsomständigheter⁵⁰.

---

⁴⁸ Jfr *Stadgarna*, nr 180.

⁴⁹ Jfr *Stadgarna*, nr 174.2

⁵⁰ Jfr *Stadgarna*, nr 174.2 och 176.

6.5 Ekonomiska aspekter

Alla medlemmar sörjer för sina personliga och sin familjs behov genom sitt vanliga yrkesarbete⁵¹.

Utöver att försörja sig personligen ansvarar Opus Deis medlemmar och medarbetarna för de utgifter som prelaturens pastorala behov medför. Dessa utgifter är huvudsakligen kopplade till försörjningen och utbildningen av prelaturens präster, prelatsämbetets och de regionala styrelsernas säten, allmosor och ekonomisk hjälp som prelaturen, när det föreligger en allvarlig nödsituation, beviljar och överlämnar till numerariernas och de adjungerades nära släkt.

Logiskt nog hjälper Opus Deis medlemmar även kyrkor, församlingar osv.

Prelaturens medlemmar, med Opus Deis medarbetares och många andra personers hjälp, bedriver dessutom i hela världen sociala inrättningar av ideell karaktär (biståndsverksamheter, skolor osv.), vars andliga orientering prelaturen har åtagit sig⁵².

Dessa apostoliska inrättningar följer i allt den lagstiftning och de skattebestämmelser som gäller i varje land för civila institutioner av samma slag. Som det redan har sagts åligger ansvaret för deras drift de personer som har inrättat dem och inte Opus Dei. Deras huvudmän äger byggnaderna och utrustningen och bär det fulla ansvaret för organisationen, ekonomi osv.⁵³. Varje inrättning finansieras på samma sätt som vilken annan civil inrättning av samma slag: avgifter som de som få nytta av dem betalar, gåvor, bidrag osv. Till följd av den typ av verksamhet de bedriver och eftersom de inte drivs av vinstintresse går de kooperativa ver-

---

⁵¹ Jfr *Stadgarna*, nr 94.2.

⁵² Se 5.

⁵³ Jfr *Stadgarna*, nr 122.

ken ofta med underskott. Utöver de redan nämnda bidrag från Opus Deis medlemmar, från medarbetare och från många andra personer, brukar de därför subventioneras med statliga eller kommunala bidrag som myndigheterna ger till inrättningar av socialt intresse. Likaså får de bidrag från privata stiftelser och företag.

LITTERATUR

Publicerade verk av Opus Deis grundare

Consideraciones espirituales (Andliga betänkanden), 1934.

Rosenkransen (Santo Rosario), 1934: senare publicerat på 23 språk, med en total spridning av 700 000 exemplar. På svenska vid Catholica; Vejbystrand, 1998.

Vägen (Camino), 1939: 42 språk, fyra miljoner exemplar. På svenska vid Catholica, Vejbystrand, 1986. Ny, reviderad upplaga 2002.

La Abadesa de las Huelgas (Abbedissan i Las Huelgas), 1944.

Samtal med Josemaría Escrivá (Conversaciones con Mons. Escrivá de Balaguer), 1968: 10 språk, 350.000 exemplar. På svenska vid Catholica, Ängelholm, 2010.

När Kristus går förbi (Es Cristo que pasa), 1973: 14 språk, 450 000 exemplar. På svenska vid Catholica, Ängelholm, 2006.

Guds vänner (Amigos de Dios), 1977: 13 språk, 400 000 exemplar. På svenska vid Catholica, Vejbystrand, 2003.

Korsvägen (Via Crucis), 1981: 8 språk, 400 000 exemplar. På svenska vid Catholica, Vejbystrand, 1998.

Amar a la Iglesia (Att älska kyrkan), 1986: 8 språk, 40 000 exemplar.

Plogfåran (Surco), 1986: 18 språk, 450 000 exemplar. På svenska vid Catholica, Vejbystrand, 2002.

Forja (Smedjan), 1987: 12 språk, 400 000 exemplar.

Alla dessa skrifter - utom **Consideraciones espirituales** och **La Abadesa de las Huelgas** - finns på franska, engelska, italienska, japanska, nederländska, polska, portugisiska och tyska. De flesta finns också på kroatiska och ryska. Enskilda skrifter, särskilt **Camino**, finns på många andra språk.

Om grundaren⁵⁴

PÅLSSON, Erik Kennet: **Vägen till Opus Dei**, Vejbystrand 1989.

BERGLAR, Peter: **Opus Dei, Leben und Werk des Gründers Josemaría Escrivá de Balaguer**, Salzburg, 1983 (finns också på engelska, spanska och italienska).

BERNAL, Salvador: **Monseñor Josemaría Escrivá de Balaguer. Apuntes sobre la vida del fundador del Opus Dei**, Madrid, 1976 (finns också på franska, engelska, italienska, japanska, nederländska, polska, portugisiska och tyska).

FABRO, Cornelio; GAROFALO, Salvatore; RASCHINI, Maria Adelaide: **Santi nel mondo**, Milano, 1992 (finns också på engelska).

GONDRAND, François: **Au pas de Dieu**, Paris, 1982 (finns också på spanska, italienska och polska).

HELMING, Dennis M: **Footprints in the Snow**, New York, 1986 (finns också på franska, spanska och tyska).

PORTILLO, Álvaro del (under ansvar av Cesare CAVALLERI): **Intervista sul fondatore dell'Opus Dei**, Milano, 1992 (finns också på franska, engelska, portugisiska och spanska).

PORTILLO, Álvaro del: **Una vida para Dios**, Madrid, 1992.

SASTRE, Ana: **Tiempo de caminar**, Madrid, 1989.

SERRANO, Rafael (red): **Así le vieron. Testimonios sobre Mons. Escrivá de Balaguer**, Madrid, 1992.

---

⁵⁴ Med dess originaltitlar.

URBANO, Pilar: **El hombre de Villa Tevere**, Barcelona, 1995 (finns också på italienska).

VÁZQUEZ DE PRADA, Andrés: **El fundador del Opus Dei**, Madrid, 1997 (t. I), 2002 (t. II), 2003 (t. III) (finns också på engelska, franska och polska).

Om Opus Dei

ALLEN, John L.: **Opus Dei: An Objective Look Behind the Myths and Reality of the Most Controversial Force in the Catholic Church**, Doubleday, New York, 2005.

DIVERSE FÖRFATTARE: **Estudios (1985-1996), "Romana"** (Tidskrift från Prelaturen av det heliga Korset och Opus Dei), Rom, 1997.

FUENMAYOR, Amadeo de; GOMEZ-IGLESIAS, Valentin; ILLANES, Jose Luis: **El itinerario jurídico del Opus Dei**, Pamplona, 1989 (finns också på franska, engelska, italienska, portugisiska och tyska).

LE TOURNEAU, Dominique: **L'Opus Dei**, Paris, 1985 (finns också på engelska, italienska, spanska och tyska; ett urval finns också på svenska: **OPUS DEI. En kort beskrivning**, Catholica, Vejbystrand, 1996).

MATEO-SECO, Lucas Francisco; RODRIGUEZ-OCAÑA, Rafael: **Sacerdotes en el Opus Dei**, Pamplona, 1994.

MESSORI, Vittorio: **Opus Dei. Un'indagine**, Milano 1994 (finns också på franska, engelska, spanska och tyska)

RODRIGUEZ, Pedro; OCARIZ, Fernando; ILLANES, Jose Luis: **El Opus Dei en la Iglesia**, Madrid, 1993 (finns också på franska, engelska, italienska, portugisiska och tyska).

Mer faktaupplysning går att hitta i **Romana**, prelaturens officiella tidskrift som ges ut två gånger om året, där man mer utförligt informerar om Prelaturen Opus Deis situation över hela världen: utnämningar av föreståndare, öppnande av nya center, verksamheten i de apostoliska verken, etc. Romana publiceras på italienska, engelska och spanska och distribueras efter prenumeration som kan sökas hos:

Romana

— **Italienska:** Bollettino della Prelatura della Santa Croce e Opus Dei, Sant'Agostino 5 A, Roma (Italia). E-post: it@romana.org

— **Engelska:** Bulletin of the Prelature of the Holy Cross and Opus Dei, 524 North Avenue, Suite 200, New Rochelle, NY 10801 (USA). E-post: us@romana.org

— **Spanska:** Boletín de la Prelatura de la Santa Cruz y Opus Dei, Vitruvio 3, 28006 Madrid (España). E-post: es@romana.org